

ТВИНИНГ ПРОЕКТ

Институционално зајакнување на
Регулаторната комисија за енергетика
МК/2007/ІВ/ЕN/01

Овој проект е поддржан од
Европската унија

Оваа публикација е изготвена со помош на Европската унија. Содржината на оваа публикација е единствена одговорност на Регулаторната комисија за енергетика и Агенцијата за европска интеграција и економски развој, и на никаков начин не ги рефлектира гледиштата на Европската унија.

Проектот го спроведуваат :

- Агенција за европска интеграција и економски развој (АЕИ) ,
- E-Control Austria, австриски регулаторен орган за електрична енергија и гас,
- Energy Exchange Austria (EXAA) (Енергетска берза) ,
- TÜV Austria, австриска агенција за стандардизација, и
- AGEN-RS, регулаторен орган за енергетика – Словенија.

ENERGY REGULATORY COMMISSION

EXAA
Energy Exchange Austria

TÜV
AUSTRIA

E-CONTROL

СОДРЖИНА

1. ИНФОРМАЦИИ ЗА ТВИНИНГ ПРОЕКТОТ	2
2. ПРЕДГОВОР: ВАЛТЕР БОЛЦ (WALTER BOLTZ)	3
3. ПРЕДГОВОР: ДИМИТАР ПЕТРОВ	4
4. ТВИНИНГ ПРОЕКТОТ НИЗ БРОЈКИ	5
5. ОСНОВА НА ПРОЕКТОТ	6
6. ВАЖНИ НАСТАНИ ЗА ПРОЕКТОТ	7
7. СТРУКТУРА И СОДРЖИНА НА ПРОЕКТОТ	8
8. КОМПОНЕНТА 0: ОРГАНИЗАЦИЈА И ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ	9
9. КОМПОНЕНТА 1: СЛЕДЕЊЕ НА СООБРАЗНОСТА СО ЛИЦЕНЦИТЕ	12
10. КОМПОНЕНТА 2: СЛЕДЕЊЕ НА ПАЗАРОТ	14
11. КОМПОНЕНТА 3: ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КВАЛИТЕТОТ	17
12. КОМПОНЕНТА 4: СОРАБОТКА СО ЗАИНТЕРЕСИРАНИТЕ СТРАНИ	20
13. ЗАВРШНИ ЗБОРОВИ НА ЛИДЕРИТЕ НА ПРОЕКТОТ	24

ПОДГОТВЕНОСТ ЗА ИДНИТЕ ДИНАМИЧНИ ЕНЕРГЕТСКИ ПАЗАРИ

1. ИНФОРМАЦИИ ЗА ТВИНИНГ ПРОЕКТОТ

Број на Твининг договорот	МК/2007/ІВ/ЕN/01
Назив на проектот	Институционално зајакнување на Регулаторната комисија за енергетика
Буџет/придонес на ЕУ	€ 600,000
Твининг партнери (ЗЧ и ЗК)	ЗК (Земја-корисник): - Регулаторна комисија за енергетика (РКЕ). ЗЧ (Земја-членка): - E-Control Austria; - Агенција за европска интеграција и економски развој (АЕИ); - Австриска агенција за стандардизација (TÜV); - Energy Exchange Austria (EXAA) (Енергетска берза); - Регулаторен орган за енергетика – Словенија (AGEN-RS).
Времетраење на проектот	- Вкупно времетраење од 19 месеци; - Фактичко спроведување во времетраење од 16 месеци: 1 јануари 2010 г. – 30 април 2011 г.
Лидер на проектот од ЗЧ	Дитмар Прајнсторфер (Dietmar Preinstorfer), E-Control dietmar.preinstorfer@e-control.at
Лидер на проектот од ЗК	Марко Бислимоски, РКЕ marko.bislimoski@erc.org.mk
Постојан твининг советник (ПТС) од ЗЧ	Харалд Проидл (Harald Proidl), E-Control harald.proidl@e-control.at
Домашен ПТС (од ЗК)	Наташа Вељановска, РКЕ natasha.trimcheska@erc.org.mk
Твининг тим во ЗК	Даниела Нешовска (асистент) Снежана Николовска (преведувач)
Веб-страница на Твининг проектот	www.e-twinning.at

2. ПРЕДГОВОР: ВАЛТЕР БОЛЦ (WALTER BOLTZ)

Низ страниците на оваа брошура опишани се деталниот напредок, активностите и клучните достигнувања реализирани во текот на спроведувањето на Твининг проектот финансиран од страна на ЕУ – „Институционално зајакнување на Регулаторната комисија за енергетика“ – создаден со цел да & помогне на Регулаторната комисија за енергетика (РКЕ) да се подобри, како и да го прилагоди својот институционален капацитет на енергетското законодавство на ЕУ.

Имајќи ги предвид зголемените предизвици на полето на енергетското регулирање коешто постојано се менува, овој Твининг е првиот енергетски проект во регионот од овој вид, поради што ние во E-Control сме уште позадоволни што ја добивме довербата да работиме заедно со нашите партнери на пренесувањето и на прилагодувањето на нашето знаење и искуство, со цел најдобро да им одговориме на потребите на нашите колеги од РКЕ.

Свесен сум дека надградувањето на сиот позитивен напредок и на сите достигнувања остварени во рамките на овој проект ќе претставува сериозен предизвик во понатамошниот период. Но сепак, осврнувајќи се на резултатите што беа остварени во рамките на овој проект, уверен сум дека нашите колеги во РКЕ директно ќе се соочат со овие предизвици и ќе продолжат со интензивирање на овој моментум што се создаде, на тој начин предводејќи ги постојаните заложби на земјата-корисник за обновување на своите односи со ЕУ.

Се надевам дека успеавме да го дадеме својот придонес кон успешното воспоставување на либерализацијата на енергетскиот пазар во интерес на локалните енергетски потрошувачи. Со задоволство ќе ја продолжиме соработката со РКЕ во рамките на институциите на ЕУ како што е Енергетската заедница, како и другите видови соработка.

Walter Boltz
Валтер Болц
Извршен директор
E-Control Austria

3. ПРЕДГОВОР: ДИМИТАР ПЕТРОВ

Поновата историја покажува дека земјите коишто имаат капацитет и цврста заложба за реформи успешно чекорат по патот на напредокот и развојот.

Свесни за предизвиците од либерализацијата на енергетскиот пазар, примарната цел на Твининг проектот „Институционално зајакнување на Регулаторната комисија за енергетика“, којшто се спроведе во соработка со австриското регулаторно тело за енергетика E-Control, беше зајакнување на институционалниот капацитет на РКЕ согласно европското законодавство, и понатамошно интегрирање на РКЕ во Енергетската заедница на Југоисточна Европа.

Во јануари 2010 година го започнавме овој проект во атмосфера на ентузијазам и оптимизам, како и подготвеност за напорна работа, при што бевме особено поттикнати од актуелната трансформација на РКЕ согласно зголемените надлежности коишто произлегуваат од новиот Закон за енергетика.

Во текот на изминатите 16 месеци РКЕ обезбеди целосна поддршка на и играше активна улога во сите проектни активности и задачи, успешно совладувајќи ги предизвиците и давајќи особен конструктивен придонес за постигнување на зададените цели и резултати во согласност со најдобрите меѓународни практики.

На крајот од нашиот проект ми претставува особена чест и задоволство да констатирам дека нашиот заеднички труд навистина се исплатеше, и дека можеме да се гордееме со постигнатите резултати коишто гарантираат долгорочни позитивни ефекти, одржливост и практична примена во понатамошната работа на РКЕ.

Притоа, од голема помош ќе ни бидат практичните искуства и знаења добиени од нашиот партнер од Австрија, E-Control, како и од останатите партнери коишто учествуваа во спроведувањето на овој проект. Нашата главна задача во следниот период ќе биде да се обезбеди сите позитивни достигнувања коишто произлегоа од овој проект да продолжат да се надградуваат, што ќе ни овозможи да имаме уште поголемо учество во креирањето на енергетската иднина во регионот и пошироко. Патот кој ни претстои е долг, но јас сум уверен дека со цврстите заложби и посветеноста на вработените во РКЕ овој пат успешно ќе се изоди.

Дозволете ми на крајот да ја изразам мојата искрена благодарност до Европската унија за финансирање на овој проект, како и да им изразам честитки на целокупниот проектен тим и на сите учесници во овој проект за нивниот огромен труд и несебична посветеност, што доведе до успешно завршување на овој проект и до постигнување на извонредните резултати, коишто се сумирани во оваа брошура.

Димитар Петров

Претседател на Регулаторната комисија за енергетика

4

4. ТВИНИНГ ПРОЕКТОТ НИЗ БРОЈКИ

- » 1 Твининг проект
- » 2 студиски посети
- » 3 вклучени земји
- » 3 надворешни (јавни) настани (почетна работилница, работилница за соработка со заинтересирани страни, завршна работилница)
- » 3 Божиќа во текот на целиот проект (2 православни, 1 католички)
- » 4 компоненти
- » 6 Твининг партнери (АЕИ, АГЕН-RS, РКЕ, Е-Control, EXAA, TÜV)
- » 6 состаноци на Управниот одбор за проектот
- » 15 придружни писма
- » 39 експерти за краток престој
- » 89 работилници на експертите
- » Стотици страници задолжителни резултати
- » 122 посебни мисии
- » 220.5 денови коишто експертите ги поминале на терен
- » 485 денови коишто Твининг тимот ги поминал во проектната канцеларија
- » Илјадници разменети електронски пораки
- » 300,000 патни километри
- » 600,000 евра проектен буџет
- » Безбројни позитивни спомени

ПРОЕКТ ОГРОМЕН УСПЕХ

5

5. ОСНОВА НА ПРОЕКТОТ

Клучни цели на Твининг проектот:

- » поттикнување на институционалното зајакнување на РКЕ;
- » придонес кон долгорочниот развој на националниот енергетски пазар;
- » Понатамошно интегрирање на РКЕ во Енергетската заедница на Југоисточна Европа (ЕЗЈЕ)

Општа цел на проектот:

- » Понатамошно зајакнување на институционалниот капацитет на РКЕ ...
- » ... особено во однос на капацитетот на РКЕ за
 - спроведување ефикасно следење на сообразноста со лиценците, следење на пазарот и управување со квалитетот, ...
 - ... во согласност со најдобрите меѓународни регулаторни практики, како и унапредување на конкуренцијата на пазарот и интеграцијата во ЕЗЈЕ;
- » пренесување на регулаторните вештини и експертиза на персоналот од РКЕ.

Главни параметри на проектот:

- » РКЕ да биде во можност да примени систем за ефикасно следење на сообразноста со лиценците;
- » воспоставување механизми за следење на пазарот;
- » предлози за постапки за решавање спорови во согласност со меѓународните најдобри практики;
- » процедури за управување со квалитетот;
- » подобрување на меѓуинституционалната соработка;
- » обезбедување релевантни вештини преку работилници, обуки, итн.

6 ВАЖНИ НАСТАНИ ЗА ПРОЕКТОТ

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ РЕЗУЛТАТИ		ОРГАНИЗАЦИЈА/АДМИНИСТРАЦИЈА	
K 0.2 Известување за медиумите, брошура, активности за претставување на проектот	12/08	Проектно фише	
K 1.1 Извештај за процена на лиценцирањето	02/09	Доделен на Австрија	
K 1.2 Presentation on licensing best practice			
K 3.1 Меѓусебна согласност за идната работа и за модулите			
K 2.1 Извештај за процена на пазарните структури	10/09	Финализирање на Твининг договорот	
K 4.1 Матрица за соработка со заинтересираните страни, анотирана работна програма на ECRB, база на податоци за контакт	01/10	Отпочнување на проектот	
K 4.3 Работилница за соработка со заинтересирани страни	02/10	Прв состанок на Управниот одбор	
K 3.2 Распределба на ресурси за клучните модули	03/10	Почетна работилница	
K 1.3 Насоки за следење на сообразноста со лиценците	03/10	Втор состанок на Управниот одбор	
K 1.5 Препораки за идна шема за лиценцирање	04/10	Прва студиска посета во ЗЧ	
K 2.2 Извештај-прогноза	06/10		
	07/10	Трет состанок на Управниот одбор	
K 1.4 Предлози за системи за следење	09/10	Работилница за соработка со заинтересираните страни	
K 1.6 Обука			
K 2.3 Извештај за потенцијално спроведување и миграција на системот	10/10	Четврти состанок на Управниот одбор	
K 4.2 Концепт за лобирање, концепт за односи со јавноста и медиумски концепт, редизајнирање на веб-страницата на РКЕ	11/10	Петти состанок на Управниот одбор	
	02/11	Втора студиска посета во ЗЧ	
K 0.1 Финализирање на состаноците на Управниот одбор	03/11	Шести состанок на Управниот одбор	
K 0.3 Известување за медиумите, завршна работилница	04/11	Завршна работилница	
K 3.3 Главен план за избраните модули			

7

СТРУКТУРА И СОДРЖИНА НА ПРОЕКТОТ

Компонента		Содржина
Компонента 0	→	Управување со и претставување на проектот
Компонента 1	→	Следење на сообразноста со лиценците
Компонента 2	→	Следење на пазарот
Компонента 3	→	Процедури за управување со квалитетот
Компонента 4	→	Соработка со заинтересирани страни

8

8. КОМПОНЕНТА 0: ОРГАНИЗАЦИЈА И ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ПРОЕКТОТ

Компонентата 0 беше оформена за цели поврзани со управувањето со проектот и активности поврзани со претставувањето на проектот. Главните настани во оваа компонента беа следните:

- » организирање на почетната работилница на 25 март 2010 г.;
- » организирање на сите шест состаноци на Управниот одбор за проектот (УОП);
- » организирање на завршната работилница на 27 април 2011 г.

Вкупно се реализираа 20 мисии од страна на седум експерти за краток престој.

Управен одбор на проектот

Состаноците на Управниот одбор на проектот коишто се организираа квартално послужија како насоки и основа за понатамошната работа, а претставуваа и показател на приоритетите

Управниот одбор на проектот беше составен од следните членови:

Претседавач:

Дитмар Прајнсторфер (Dietmar Preinstorfer), Лидер на проектот (ЗЧ).

Делегација на ЕУ:

1. Даниел-Александар Шрот (Daniel-Alexander Schroth), економски советник;
2. Мариане Тодорова (Marianne Todorova), твининг координатор.

Земја-корисник:

1. Димитар Петров, Претседател на РКЕ;
2. Марко Бислимоски, Лидер на проектот (ЗК);
3. Наташа Вељановска, Домашен ПТС.

Земја-членка:

1. Харалд Проидл (Harald Proidl), ПТС;
2. Катарина Таппајнер (Katharina Tappeiner), асистент на Лидерот на проектот.

Набљудувач:

1. Пламен Стоименов (Plamen Stoimenov), извршен консултант, KEMA Consulting GmbH, Лидер на проект на истовремен ИПА проект за поддршка на РКЕ.

Главна тема во текот на целиот процес беше претставувањето на проектот. Основа за претставувањето на проектот беше веб-страницата на Твининг проектот: www.e-twinning.at. Веб-страницата содржи широк опсег на корисни информации и алатки за времетраењето на проектот (преглед на настаните и планирањето на мисиите, новости, сите релевантни документи, итн.), и

претставуваше централна комуникациска платформа за сите учесници.

Со цел промовирање на проектот беа организирани јавни настани од надворешен карактер (почетна работилница, работилница за соработка со заинтересирани страни, завршна работилница), како и бројни други медиумски активности.

Во продолжение на тоа се подели и бројна репрезентација составена од пенкала, шолји, папки и тефтерчиња, со цел проектот уште подобро да се претстави пред разните заинтересирани страни.

9

9. КОМПОНЕНТА 1: СЛЕДЕЊЕ НА СООБРАЗНОСТА СО ЛИЦЕНЦИТЕ

Оваа компонента се концентрира на обезбедување механизми и експертиза за РКЕ во однос на:

- » ефикасно следење на сообразноста со воспоставената шема за лиценци и со лиценците издадени на поединечни компании;
- » преземање соодветни активности во случаи на несообразност и прекршувања; како и
- » постојано гарантирање дека барањата во лиценците се почитуваат, доколку тие биле изменети и дополнети.

ОРГАНИЗАЦИЈА

Компонентата 1 беше поделена на шест активности со следните главни теми:

- » процена на статусот и на идните барања;
- » споредба на најдобрите практики во други земји од областа на лиценцирањето и следењето на сообразноста со лиценците;
- » развивање механизми за следење на сообразноста со лиценците;
- » подготовка на базата на податоци за следење на сообразноста со лиценците и за следење на пазарот;
- » изготвување препораки за понатамошно подобрување на шемата за лиценцирање;
- » обука за новите упатства и механизми.

Работата во компонентата 1 беше тесно координирана со компонентата 2 (следење на пазарот).

Вкупно се реализираа 33 мисии, додека пак, девет експерти за краток престој беа вклучени во работата во оваа компонента.

РЕЗУЛТАТИ, ПРЕПОРАКИ И ОДРЖЛИВОСТ

РЕЗУЛТАТИ

Во согласност со задолжителните резултати од Твининг договорот, од оваа компонента произлезе широка палета на резултати:

- » Извештај за проценка којшто го опишува постоечкиот систем за лиценцирање, а вклучува и анализа на предностите и на недостатоците;
- » материјали и информации за најдобрите практики во европските земји од областа на лиценцирањето;
- » Прирачник за следење на сообразноста со лиценците;
- » опис на механизми што може да се користат за следење на сообразноста со лиценците, притоа давајќи & можност на РКЕ да го подобри своето следење на сообразноста со лиценците;
- » примероци на excel табели за доставени податоци за различни видови лиценци;
- » обука за електронско управување со податоци, проверка и архивирање;
- » предлог за систем за следење на сообразноста со лиценците и за систем за следење на пазарот;
- » препораки за резултати од следењето на пазарите.

ПРЕПОРАКИ

Во продолжение на тоа, од заедничката работа во рамките на компонентата 1 произлегоа конкретни препораки:

- » понатамошно подобрување на процесот на доставување податоци преку стандардизирање и автоматизирање на собирањето и анализата на податоците;
- » намалување на бројот на типови лиценци и ослободување на малите производители од постапката за лиценцирање;
- » насочување на тековните внатрешни процеси и работни текови поврзани со лиценцирањето, како и префрлување на дел од надлежностите поврзани со следењето на други органи;
- » на среднорочен/долгорочен план се препорачува укинување на системот за лиценцирање како таков, и негово заменување со систем за следење на пазарот заснован на новите правила и прописи.

ОДРЖЛИВОСТ

Резултатите од компонентата 1 имаат огромно влијание врз идните активности на РКЕ и воедно гарантираат позитивни долгорочни ефекти. Компонентата 1 ги опфаќа следните одржливи аспекти:

- » подготвените механизми и материјали може да се искористат за оптимизирање на тековните процеси на лицензирање;
- » материјалите што опфаќаат примери на најдобри практики поврзани со лицензирањето & обезбедуваат на РКЕ експертиза за понатамошно подобрување и оптимизирање на идните работни текови;
- » сите подготвени механизми и материјали се однесуваат на тековната состојба во ЗК, и според тоа веднаш може едноставно и директно да се спроведат во практиката;
- » квалитетот на подготвените материјали ги опфаќа европските стандарди. Овие материјали се од суштинска важност за идниот развој на националните енергетски пазари во ЗК и за прекуграничните активности;

- » резултатите ја истакнуваат важноста на управувањето со податоците и автоматизираниот пренос на податоци — модерното управување со податоците е клучно за исполнување на барањата на енергетските пазари коишто брзо се развиваат;
- » препораките и материјалите во однос на следењето на пазарот може мошне едноставно да се спроведат во ЗК, и ова ќе биде огромен чекор напред во процесот на зголемување на транспарентноста на енергетските пазари;
- » на долгорочен план, транспарентноста на енергетските пазари може да придонесе кон поголем степен на конкуренција;
- » темите за коишто се дискутираше и коишто беа разработени во рамките на оваа компонента претставуваат голем придонес кон заштитата на послабите учесници на пазарот: потрошувачите.

10

10. КОМПОНЕНТА 2: СЛЕДЕЊЕ НА ПАЗАРОТ

Акцентот на оваа компонента беше ставен на обезбедување механизми и експертиза за РКЕ со цел таа да биде во можност да ги следи пазарите. Клучните елементи на оваа компонента се однесуваа на поддршка на и придонес кон развивањето недискриминаторски и конкурентен енергетски пазар. Меѓу другото, оваа компонента ги опфати следните области: распределба на капацитетите за интерконекција, загушувања, цени, објавување релевантни информации од страна на учесниците на пазарот, показатели на неконкурентно однесување, итн.

Во текот на проектот пак, процесот за промена на снабдувач исто така беше утврден како важно прашање.

ОРГАНИЗАЦИЈА

Компонентата 2 беше поделена на четири активности:

- » процена на статусот и на условите во ЗК за квалитетно следење на пазарот;
- » процена на исходите и на резултатите, со фокус на следењето на пазарот во иднина;
- » дефинирање конкретни активности за понатамошно спроведување на механизмите за собирање податоци и за следење на пазарот;
- » обука на избрани теми од важност за механизмите за собирање податоци и за добивање клучни бројки.

Како што беше и претходно споменато, работата во компонентата 2 беше тесно поврзана со компонентата 1.

Вкупно се реализираа 39 мисии, додека пак, 17 експерти за краток престој беа активно вклучени во работата.

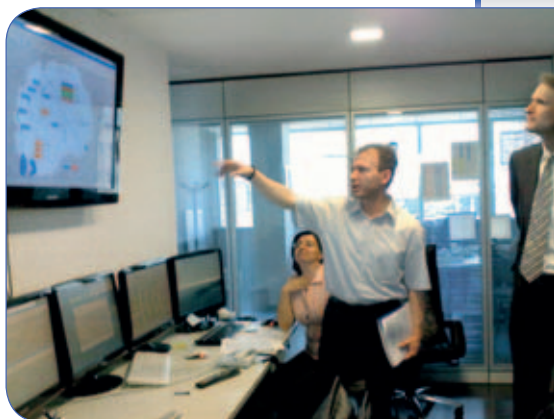
РЕЗУЛТАТИ, ПРЕПОРАКИ И ОДРЖЛИВОСТ

РЕЗУЛТАТИ

Во согласност со задолжителните резултати од Твининг договорот, од оваа компонента произлегоа следните резултати:

- » Извештај за процена на тековните активности на следење;

- » Извештај-прогноза којшто предвидува како во иднина би изгледал системот за следење на пазарот;
- » Извештај за потенцијално спроведување и миграција на системот;
- » насоки во однос на тоа како ЗК може да продолжи со надворешна поддршка;
- » обуки за механизмите, извештаите и клучните бројки;
- » Нацрт-верзија на внатрешен квартален извештај за следење;
- » Excel алатки (во согласност со резултатите од компонентата 1);
- » материјали за осмислување на процесот за промена на снабдувач во ЗК.

ПРЕПОРАКИ

Во продолжение на резултатите, од заедничката работа во рамките на компонентата 2 произлегоа следните препораки:

- » собирање и прилагодување на надворешните, бесплатни податоци (на пр. потрошувачки цени за потрошувачи од други земји, макроекономски показатели, итн.);
- » купување на дополнителни релевантни и потребни податоци (на пр. пазарни цени на големо, прекугранични цени, итн.);
- » постепено подобрување на управувањето со податоците, следењето на податоците и на извештаите за следење на пазарот;
- » клучна порака: собирањето податоци, управувањето со податоците и извлекувањето параметри се клучни за корисно следење на пазарот, а претставуваат и основа за функционални енергетски пазари.

ОДРЖЛИВОСТ

Резултатите и препораките подготвени во рамките на компонентата 2 го олеснуваат долгорочниот развој на функционалните енергетски пазари во ЗК, и опфаќаат важни одржливи аспекти:

- » сите обезбедени механизми, материјали и информации се засновани на тековната состојба во РКЕ. Поради тоа, овие елементи може да се сметаат како идна основа за понатамошните активности;
- » механизмите за следење на пазарот претставуваат основа за гарантирање:
 - недискриминација;
 - ефективна конкуренција; и

- ефикасно функционирање на пазарот;
- » управувањето со податоците, прилагодувањето на клучните бројки и показатели, како и подготвувањето извештаи за пазарот се од суштинска важност за создавање транспарентни пазари, и воедно придонесуваат кон зголемување на можностите на учесниците на пазарот да функционираат на и да работат со пазарот;
- » известувањето за и објавувањето на факти и бројки за енергетските пазари придонесува кон зголемување на свеста на потрошувачите за енергетските цени и за енергетската побарувачка;
- » ефикасното следење на пазарот ја зголемува конкуренцијата на енергетските пазари;
- » ефикасното следење на пазарот и зголемената транспарентност го отвораат пазарот и привлекуваат нови учесници.

11

11. КОМПОНЕНТА 3: ПРОЦЕДУРИ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО КВАЛИТЕТОТ

Компонентата 3 беше оформена со цел да се работи на организациската структура и на внатрешните процеси на РКЕ.

Оваа компонента се концентрираше на:

- » процедури на управување;
- » процедури на внатрешна комуникација;
- » архивирање и управување со документацијата;
- » внатрешни правила за намалување на ризикот од коруптивно однесување;
- » управување со проекти.

ОРГАНИЗАЦИЈА

Компонентата 3 беше поделена на три конкретни активности:

- » ревидирање на организациската структура;
- » анализа и клучни наоди во однос на идните активности;
- » препораки и спроведување (во однос на внатрешните процеси, организацијата, итн.).

Вкупно се реализираа 31 мисија, додека пак, пет експерти за краток престој беа вклучени во работата во оваа компонента.

РЕЗУЛТАТИ, ПРЕПОРАКИ И ОДРЖЛИВОСТ

Работата во компонентата 3 беше ориентирана кон процесите, и поголемиот дел од целите и резултатите беа дефинирани во текот на проектот врз основа на специфичните потреби и краткорочниот развој во РКЕ.

РЕЗУЛТАТИ

Во согласност со Твининг договорот, од оваа компонента произлегоа следните резултати:

- » меѓусебна согласност во однос на темите и клучните модули за целиот процес на проектот — имајќи ги притоа предвид идните активности и работните задачи на РКЕ;
- » дефинирање на задачите (за ЗЧ и за ЗК) за сите договорени теми и клучни модули;

- » „Главен план“ за сите договорени клучни модули;
- » механизми и предлози за структурата и организацијата на внатрешните процеси и проекти.

ПРЕПОРАКИ

Дискусиите во рамките на компонентата 3 резултираа со конкретни препораки за следните клучни модули:

- » Шема за извонредност — тригодишен план којшто содржи конкретни проекти, активности и задачи што треба да се спроведат;
- » Организациона структура — документирана структурни предлози со цел да се воспостави организација којашто е најсоодветна за донесување одлуки и којашто обезбедува поддршка при донесувањето одлуки;
- » Политики за човечки ресурси — документирана политики и процеси за управување со човечки ресурси;
- » Стратегија за ИТ — тригодишен план за развој на ИТ областа со акцент на безбедноста и ефикасноста, како и обука за краткорочните подобрувања;
- » Систем за внатрешна контрола — утврдување на концепт за внатрешна контрола со краткорочни подобрувања и можност за понатамошно развивање;
- » Управување со процеси — документирана „книга“ на процеси, GAP-анализа, краткорочно подобрување и можност за понатамошно развивање.

Сите резултати и препораки од компонентата 3 беа реализирани во согласност со тековната состојба во РКЕ, притоа имајќи го предвид потенцијалниот организациски развој.

ОДРЖЛИВОСТ

Резултатите постигнати во рамките на компонентата 3 ги опфаќаат следните одржливи аспекти:

- » активностите во компонентата 3 ја поддржаа РКЕ при воспоставувањето цврста организација и структурирани внатрешни процеси за идните задачи;
- » активностите беа насочени кон потребите на еден цврст и модерен регулаторен орган:
 - структурирани внатрешни процеси;
 - јасни стратегии;
 - цврста организациска структура; како и
 - цврсто управување со процеси и со проекти.
- » новиот Закон за енергетика во ЗК пропишува нови задачи за РКЕ, и поради тоа резултатите од компонентата 3 може да се искористат за да ја подготват РКЕ за идните дополнителни работни обврски;
- » потребна е јасна структура и распределба на расположливите ресурси (човечки и финансиски) со цел зајакнување на организацијата;
- » во продолжение на тоа, препораките и резултатите од останатите компоненти на проектот ја одразуваат потребата од дополнителни ресурси (на пр. човечки, ИТ) — осмислените и илустрирани резултати и препораки од компонентата 3 служат како насоки за претворање на препораките во реалност;
- » резултатите од компонентата 3 се осмислени со цел да се искористат за идни организациски процеси за донесување одлуки.

12

12. КОМПОНЕНТА 4: СОРАБОТКА СО ЗАИНТЕРЕСИРАНИТЕ СТРАНИ

Целта на компонентата 4 беше подобрување на соработката и комуникацијата на РКЕ со релевантните заинтересирани страни и обезбедување поддршка на полето на односи со јавноста.

ОРГАНИЗАЦИЈА

Компонентата 4 беше поделена на четири конкретни активности:

- » анализа на целните групи на РКЕ и на тековната мрежа на заинтересирани страни;
- » развивање механизми за соработка со заинтересираниите страни;
- » обука за механизмите за соработка со заинтересираниите страни;
- » студиска посета во ЗЧ.

Вкупно се реализираа 28 мисии, додека пак, 11 експерти за краток престој беа вклучени во работата. Во продолжение на тоа, експерти од ЗК реализираа две студиски посети во ЗЧ.

РЕЗУЛТАТИ, ПРЕПОРАКИ И ОДРЖЛИВОСТ

РЕЗУЛТАТИ

Во согласност со задолжителните резултати од Твининг договорот, експертите работеа на и реализираа широка палета на конкретни резултати:

- » документ со наслов „Матрица за соработка со заинтересираните страни“, којшто вклучува структурирана анализа на заинтересираните страни на РКЕ, нејзините цели при соработката со заинтересираните страни, како и препораки за долгорочни мерки и прецизни краткорочни активности прилагодени на потребите на РКЕ;
- » аотирана работна програма на Одборот на регулатори на Енергетската заедница (ECRB), чијашто цел е да го подигне профилот на РКЕ во Енергетската заедница преку анализирање на тековната ангажираност и преку давање конкретни предлози, притоа имајќи ги предвид ограничувањата на ресурсите според коишто РКЕ функционира;
- » следење на аотираната работна програма на ECRB, и препорака за собирање информации со цел подготовка за релевантни меѓународни средби, и за преземање понатамошни активности со цел да се гарантира текот на информациите;
- » препораки за воспоставување централизирана база на податоци за контакт со заинтересираните страни на РКЕ, којашто ќе овозможи поефикасно управување со деталите за контакт преку нивно собирање на едно место;
- » краток преглед на концепт за лобирање во којшто принципите развиени во Матрицата за соработка со заинтересираните страни за секоја група на заинтересирани страни се прикажани преку еден пример, притоа оформувајќи кохерентен концепт за соработка на ова поле;
- » концепт за односи со јавноста и медиумски концепт чијашто цел е вклопување на активностите на РКЕ поврзани со односите со јавноста во пошироката рамка на матрицата за соработка со заинтересираните страни, и коишто обработуваат широка палета на можни алатки за односи со јавноста и за соработка со медиумите во контекст на нивната корисност и соодветност за постигнување на целите на РКЕ;
- » целосно редизајнирана веб-страница на РКЕ, ново изработена, вклучувајќи и структурирана содржина на таквата веб-страница, како и основниот ИТ систем, којашто е на располагање на РКЕ за понатамошно користење;
- » предлог за кохерентен корпоративен идентитет којшто може да се примени кај сите активности на РКЕ за соработка со заинтересираните страни;
- » работилница и информации за структурата на институциите и организациите од важност за мрежата на РКЕ;

- » работилница од јавен карактер за соработка со заинтересираните страни со цел да послужи како пример за тоа како функционира стратегијата, за да ги претстави ставовите на заинтересираните страни во однос на таквата работа, како и за да ја постави основата за градење на новата соработка.

ПРЕПОРАКИ

Во продолжение на резултатите, од заедничката работа во рамките на оваа компонента произлегоа конкретни препораки:

- » соработката со заинтересираните страни е ефикасен и ефективен механизам во секојдневната работа на регулаторниот орган доколку е јасно структурирана;
- » секоја поединечна активност којашто се планира и извршува мора да биде во согласност со целокупниот план, со цел да се гарантира дека малите мерки придонесуваат кон оформувањето на поголемата визија;
- » со цел да се развие корпоративен идентитет соодветен за сите активности на компанијата, неопходно е јасно да се дефинира општата цел кон којашто се стреми компанијата, како и ставот кон целната публика;
- » иако централизирањето на информациите и на експертизата е пожелно со цел да се гарантира дека знаењето не останува само кај поединци, континуитетот во доделувањето задачи значително ја зголемува ефикасноста.

Овие резултати и препораки беа образложени во рамките на активни дискусии помеѓу експертите од ЗК и од ЗЧ, а работата беше и значително помогната од постојаните повратни информации од членовите на комисијата, коишто демонстрираа поддршка на предложените мерки на високо ниво.

ОДРЖЛИВОСТ

Личната посветеност на резултатите на сите нивоа од администрацијата во ЗК и долгорочните визионерски предлози развиени заедно со ЗЧ, гарантираат дека исходот од компонентата 4 е особено одржлив:

- » РКЕ сега може да ги оптимизира своите подготовки за меѓународните активности, притоа зајакнувајќи ја својата позиција и подигнувајќи го својот профил во рамките на меѓународните дискусии и процеси на донесување одлуки;
- » РКЕ сега може да преземе активна улога на меѓународната сцена кога станува збор за понатамошното развивање на енергетските пазари, и притоа да прејде од улогата на набљудувач во улогата на иницијатор;
- » РКЕ сега може да развие подобри односи со релевантните национални заинтересирани страни на еден насочен начин, што ќе резултира со зајакната и поприфатлива позиција во рамките на националните дискусии и процеси на донесување одлуки;
- » РКЕ сега може да го поттикнува признавањето на важноста на работата на регулаторниот орган на тој начин што ќе шири информации за РКЕ како организација и за енергетските пазари кај националните заинтересирани страни, прилагодени на нивните потреби од информации и одговарајќи на нивните прашања;
- » РКЕ сега може да ја подобри јавната перцепција за регулацијата кај потрошувачите, учесниците на пазарот и останатите заинтересирани страни, притоа одржувајќи ја основата за продуктивен дијалог;
- » РКЕ сега може да ги користи алатките за ефикасни односи со медиумите, активностите за односи со јавноста и модерната веб-страница, и на тој начин да придонесе сите групи на заинтересирани страни подобро да го разберат концептот на енергетските пазари и улогата на РКЕ;
- » РКЕ сега може да ги користи општата стратегија, јасните позиции на компанијата и пораките за да го поттикнува позитивниот развој на компанијата, како и за да се претстави себеси како сигурен и стабилен партнер на заинтересираните страни, каков што таа всушност и е.

13

13. ЗАВРШНИ ЗБОРОВИ НА ЛИДЕРИТЕ НА ПРОЕКТОТ:

Твининг проектот за „Институционално зајакнување на Регулаторната комисија за енергетика“ беше огромен успех. Сите задолжителни резултати се реализираа и се развија во тесна соработка и партнерство помеѓу ЗЧ и ЗК. Сите учесници беа особено мотивирани и го дадоа својот придонес во облик на знаење, вештини и ентузијазам, со цел да се финализира проектот.

Осврнувајќи се на она што беше постигнато во текот на овој проект, мора да кажеме дека сме особено горди на и мошне задоволни од резултатите. Она што го постигнаа Е-Control, РКЕ и останатите твининг партнери во текот на изминатите 16 месеци претставува најдобра практика во областа на твинингот. Концептот на твинингот е заснован на соработка, и од самиот почеток на нашиот проект соработката помеѓу РКЕ и партнерот од ЗЧ функционираше беспрекорно добро.

Извлековме подеднакви придобивки за нас преку стекнувањето ново искуство од нашата професионална област на експертиза, преку меѓусебното спознавање на културите и на начините на живеење, како и преку воспоставувањето нови пријателства коишто ќе траат долго во иднината.

Дозволете ни да ја изразиме нашата благодарност до сите колеги од РКЕ и до твининг партнерите од ЗЧ за огромните и постојани заложби. Исто така би сакале и да ја изразиме нашата благодарност до Европската унија и до нејзината Делегација со седиште во Скопје, чијашто поддршка на проектниот тим беше навистина огромна, и да им честитаме на сите вклучени партнери за големиот успех при постигнувањето на предвидените резултати од проектот.

Марко Бислимоски, ЗК

Дитмар Прајнсторфер, ЗЧ (Dietmar Preinstorfer)

Забелешки:

Твининг претставува инструмент наменет да им помогне на земјите-кориснички при развивањето модерни и ефикасни администрации, со структури, човечки ресурси и вештини за управување коишто се потребни за спроведување на законодавството на ЕУ. Од промовирањето на програмата во 1998 г. отпочнати се над 1,100 Твининг проекти во земјите-кориснички.

За администрациите и за полудржавните организации во земјите-кориснички програмата обезбедува рамка за соработка со колегите од истите организации во земјите-членки, со цел олеснување на транспонирањето, примената и спроведувањето на законодавството на ЕУ. Целта на Твининг проектите е да се постигнат конкретни, гарантирани резултати. Страните претходно договараат детална работна програма којашто е потребна за да се исполни одредена цел во однос на приоритетни области од законодавството на ЕУ, како што е утврдено во Партнерствата за пристапување.

Администрациите од земјите-членки обезбедуваат основни тимови составени од долгорочно назначени експерти во новите земји-членки, земјите-пристапнички, земјите-кандидатки, или пак, потенцијалните земји-кандидатки. Секој Твининг проект има најмалку еден Постојан твининг советник (ПТС) и Лидер на проектот. ПТС го назначува администрацијата на земјата-членка или друго овластено тело во земјата-членка. Тој/таа работи со полно работно време во текот на минимален временски период од 12 месеци, во кореспондентното министерство во земјата-партнер за спроведување на проектот. Лидерите на проектот се одговорни за целокупната поддршка и координација на работата. Исто така, се реализираат и внимателно испланирани и временски прилагодени мисли од страна на други експерти; обуки; како и посети за зголемување на свеста, со цел процесот на реформи да се насочува кон посакуваниот резултат.

ДОЗНАЈТЕ ПОВЕЌЕ ОНЛАЈН

Европска унија - Проектот е финансиран од Европската унија. Дознајте повеќе за Европската унија и за нејзините институции на:
<http://europa.eu>

Делегација на ЕУ - Делегација на Европската унија во поранешна југословенска Република Македонија:
http://eeas.europa.eu/delegations/the_former_yugoslav_republic_of_macedonia

Веб-страница за Твининг на ЕУ - не го објаснува само твининг концептот, туку и друга техничка помош на Европската унија како што е TAIEX:
http://ec.europa.eu/enlargement/how-does-it-work/technical-assistance/twinning_en.htm

Твининг веб-страница на австриското Министерство за надворешни работи - информации за австриската твининг заедница:
<http://www.bmeia.gv.at/aussenministerium/aussenpolitik/europa/europaeische-union/eu-twinning-aktuelle-ausschreibungen-und-informationen.html>

Енергетска заедница на Југоисточна Европа
<http://www.energy-community.org>

ECRB - Одбор на регулатори на Енергетската заедница
<http://www.ecrb.eu>

АЕИ - Агенција за европска интеграција и економски развој
<http://www.aei.at>

AGEN-RS - Агенција за енергетика на Република Словенија
<http://www.agen-rs.si/sl>

E-Control Austria - Австриски регулаторен орган за пазарите на електрична енергија и на гас
<http://www.e-control.at>

PKE - Регулаторна комисија за енергетика
<http://www.erc.org.mk>

EXAA - Energy Exchange Austria (Енергетска берза - Австрија)
<http://www.exaa.at>

TÜV Austria - Австриска агенција за стандардизација
<http://www.tuev.at>

Регулаторна комисија за енергетика

Димитрие Чуповски 2, четврти кат; 1000 Скопје

Тел : (+389 2) 3233 580

(+389 2) 3254-010

Факс : (+389 2) 3233 586

E-mail : erc@erc.org.mk

www.erc.org.mk

www.e-twinning.at

www.e-control.at